

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Jihlava

Inspekční zpráva

Základní škola Lípa, okres Havlíčkův Brod

Lípa 66, 582 57 Lípa

Identifikátor školy: 600 086 738

Zřizovatel: Obec Lípa, 582 57 Lípa

Školský úřad Havlíčkův Brod, Dolní 105, 580 01 Havlíčkův Brod

Termín konání inspekce: 5. - 7. duben a 10. duben 2000

Čj.	111 058/2000-2101
Signatura	ok1ct102

ÚVOD

ZŠ Lípa je plně organizovaná základní škola poskytující základní vzdělání. Školu navštěvuje 203 žáků, vzdělávání zajišťuje 16 pedagogických pracovníků.

Výuka probíhá podle učebního programu Základní škola čj. 16 847/06-2 a v 9. ročníku podle upravených dokumentů čj. 18 730/91-20.

Součástí školy se zaměřením na využívání volného času dětí v době mimo vyučování jsou školní družina pro žáky 1. stupně a školní klub pro žáky 2. stupně.

Vzhledem k organizaci vyučování je odpolední čas věnován především zájmové činnosti žáků v různých kroužcích, které vedou učitelé školy (24 zájmových útvarů).

Pro výuku jsou vytvořeny velmi dobré podmínky.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hodnocení kvality vzdělávání

Český jazyk

Časová dotace odpovídala učebnímu plánu a výuka probíhala v souladu s učebními dokumenty. Žáci se specifickými poruchami učení a chování mohou navštěvovat společně s rodiči kroužek pro dyslektiky - tzv. Devatero pohádek. Schopnosti žáků v oblasti dramatické jsou rozvíjeny v divadelním a dramatickém kroužku.

Kromě první třídy je český jazyk vyučován pedagogy s odbornou a pedagogickou způsobilostí. Široká oblast zájmů učitelů českého jazyka a jejich další vzdělávání pozitivně ovlivnily kvalitu výuky. Český jazyk je vyučován v kmenových třídách, příležitostně i ve studovně, která je nadstandardně vybavena odbornými knihami a encyklopediemi. Studijní materiál v této učebně je žákům přístupný nejen po celou dobu vyučování, ale i v odpoledních hodinách.

Ve většině hospitovaných hodin byl vytvořen prostor pro samostatné a aktivní učení žáků. Učitelé umožnili žákům se specifickými poruchami učení pracovat individuálním tempem. Vzdělávací cíle byly jasně stanoveny, na prvním stupni vyučující vytvářel modelové situace vhodné pro dosažení stanoveného výchovného cíle. Při skupinové práci s literárním textem byly zaznamenány alternativní způsoby řešení úkolu, které rozvíjely dětskou tvořivost a fantazii. Svůj podíl na efektivně využitím vyučovacím čase mělo i vhodné zařazení relaxačních metod. Frontální způsob výuky bez využití oddechových chvil převažoval v jedné hodině mluvnice.

Vstupní motivační výzvy a závěrečná motivace do dalších hodin byly sledovány u většiny vyučujících. Na druhém stupni nedocházelo k prověřování výchozích znalostí žáků, a tím ani k opakování a utvrzování probíraného učiva. Individuální závěrečné hodnocení spojené s analýzou chyb zaznělo na prvním stupni.

Pravidla komunikace mezi žáky navzájem jasně zazněla v několika hospitovaných hodinách. Žáci měli prostor pro vyjadřování svých názorů, pouze v jedné hodině byla jejich spontánnost omezena. Celková atmosféra v hodinách vytvářela podmínky pro pozitivní vztah žáků k výuce českého jazyka. Verbální i neverbální projev učitelů byl na velmi dobré úrovni, zřejmě v zájmu

rozvoje komunikativních dovedností žáků nebyly důsledně opravovány chyby v jejich mluveném projevu.

ČŠI hodnotí plánování a přípravu výuky jako velmi dobrou. Podmínky výuky jsou vynikající. Organizace, formy a metody výuky, stejně jako motivace a hodnocení, interakce a komunikace jsou velmi dobré.

Celková úroveň výuky českého jazyka je velmi dobrá.

Cizí jazyky - anglický jazyk, německý jazyk

Obsah probíraného učiva odpovídal učebním osnovám. Časová dotace předmětů byla v souladu s učebním plánem. Nad rámec povinné výuky navštěvují někteří žáci kroužky německého a anglického jazyka. Vyučující byli informováni o žácích se specifickými poruchami učení a chování, v jedné hodině byl zaznamenán individuální přístup k těmto žákům.

Německý jazyk je vyučován učitelkou s pedagogickou a odbornou způsobilostí. Anglický jazyk je odučen v 50 % vyučující bez odborné způsobilosti a v 50 % učitelkou bez pedagogické způsobilosti. Odborná způsobilost neměla vliv na zvýšenou kvalitu výuky. Cizí jazyky se vyučují v kmenových třídách nebo ve studovně, která je vybavena didaktickou technikou vhodnou pro výuku jazyků. Ve studovně je dostatek studijního materiálu, který mají žáci možnost využívat po celou dobu provozu školy. Učebnice německého jazyka jsou zastaralé, probírané učivo nebylo doplňováno jinými učebními pomůckami. Při výuce anglického jazyka bylo využíváno aktuálních učebních pomůcek a časopisů.

V hodinách německého jazyka se opakoval transmisivní způsob vyučování. V jazykových skupinách s nízkým počtem žáků nebylo využito efektivních metod a forem výuky. Tradiční a mechanický průběh vyučování způsobil pasivitu i nekázeň některých žáků. Při výuce anglického jazyka byli žáci vedeni k schopnosti aplikovat učivo. Aktuálně bylo využito dalších zdrojů informací za podpory práce s mapou. K porozumění slovní zásoby bylo využito odhadu žáků na základě pantomimy a již získaných vědomostí.

Žáci byli motivováni především použitím učebních pomůcek, které napomáhaly zvládnutí jazykových situací z praxe. Hodnocení probíhalo nejčastěji v úvodu hodiny, zkoušení bylo zaměřeno na pamětní zvládnutí učiva bez pochopení jazykových vztahů a souvislostí. Při průběžném hodnocení byla někdy oceněna snaha žáků. Opakování mělo kromě jedné hodiny návaznost na probírané učivo. V závěru většiny hodin chybělo závěrečné zhodnocení výkonu žáků.

Monotónnost projevu a stereotypní metody a formy práce v německém jazyce negativně ovlivnily vztah žáků k výuce. Ve většině hodin se projevila snaha rozvíjet komunikativní schopnosti žáků v cizím jazyce. V některých hodinách anglického jazyka předcházela vyučující nežádoucím chování žáků striktním vyžadováním plnění úkolů bez respektování osobnosti žáka. Verbální projev všech vyučujících cizího jazyka byl na velmi dobré úrovni.

Plánování a příprava výuky jsou velmi dobré. Podmínky výuky, metody a formy výuky, motivace a hodnocení jsou na průměrné úrovni. Interakce a komunikace jsou hodnoceny jako dobré.

Celková úroveň vzdělávání v oblasti cizích jazyků je dobrá.

Matematika, fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis

Časová dotace odpovídá schváleným učebním plánům. Při plánování učiva nedochází k duplicitě, mezi jednotlivými ročníky je zajištěna kontinuita. Vyučující mají vypracované tématické plány.

Stanovené vyučovací cíle byly ve všech zhlédnutých hodinách splněny. Hodiny matematiky, fyziky a chemie byly vyučovány učiteli s pedagogickou a odbornou způsobilostí. Zeměpis či přírodopis je vyučován učitelem bez pedagogické a odborné způsobilosti.

Materiální zabezpečení výuky ve sledovaných hodinách je na velmi dobré úrovni. Vyučování probíhalo v kmenových třídách, odborné učebně pro přírodovědné předměty a víceúčelové učebně (studovně). Vybavení kabinetů a odborných učeben je velmi dobré, učebny jsou funkčně zařízeny a umožňují zdárné realizování zvoleného učebního programu.

Psychohygienické zásady byly většinou dodržovány, v některých vyučovacích hodinách na 2. stupni chyběla relaxační činnost žáků. Na začátku každé čtvrté vyučovací hodiny jsou pomocí školního rozhlasu uskutečňována cvičení, o velké přestávce žáci pobývají na školním hřišti.

Struktura vyučovacích hodin odpovídala věku žáků i stanoveným cílům. Ve většině zhlédnutých vyučovacích hodinách na 2. stupni převládal tradiční způsob výuky, převažovaly frontální činnosti a metody výuky. Učitelé se snažili vést žáky k samostatnosti a aktivnímu plnění zadaných úkolů. Na 1. stupni byly zvolené metody rozmanité, bylo využito samostatné práce žáků, práce ve skupinách, hravých prvků. V některých hodinách byla zaznamenána příkladná práce s učebnicí i odbornou literaturou, byla využívána didaktická technika. Z hlediska věcné a odborné správnosti byla výuka bez nedostatků. Zvýšená péče o žáky s poruchami učení ve sledovaných hodinách nebyla patrná.

Ve většině hospitovaných hodin bylo učivo vhodně motivováno, průběžná motivace se objevovala ojediněle. V průběhu vyučování byli žáci hodnoceni známkou, častěji pochvalou, v několika případech bylo vyžadováno sebehodnocení.

Vyučování probíhalo v dobré pracovní atmosféře založené na respektování dohodnutých pravidlech a vzájemné toleranci. Při vyučování byli žáci ukázněni, chovali se slušně, o učivo projevovali zájem.

Plánování a příprava výuky, personální, materiální a psychohygienické podmínky, organizace, formy a metody výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace mají velmi dobrou úroveň.

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu vzdělávání v matematice, fyzice, chemii, přírodopise a zeměpise jako velmi dobrou.

Kvalita vzdělávání v ZŠ Lípa je velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Dlouhodobé záměry ZŠ v Lípě jsou rozpracovány do oblastí výchovně vzdělávací práce, personálního a materiálního zajištění výuky a spolupráce s veřejností. Koncepční záměry jsou podporovány a konzultovány s Obecním úřadem v Lípě. Jsou podřizovány vizi tzv. Zdravé školy. Z hodnocení práce školy za uplynulý školní rok vyplývá roční plán Hlavní úkoly školy.

Ten je rozpracován do měsíčních plánů, jejichž plnění je vyhodnocováno na pravidelných poradách pedagogů s vedením školy, na kterých je využíváno připomínek aktivních členů pedagogického sboru. Učitelé mají zpracovány tématické plány, které vycházejí ze schválených učebních dokumentů. Výběr volitelných předmětů se opírá o kvalitní personální zabezpečení a reaguje na aktuální potřeby společnosti (práce s informacemi, literárně dramatická výchova).

Oblast plánování hodnotí ČŠI jako velmi dobrou.

Organizování

Ředitel školy má vypracovaný organizační řád školy, který jasně určuje odpovědnost pracovníků školy za jednotlivé oblasti výchovně vzdělávací činnosti a provozu školy.

Dokumentace upravující organizaci výchovně vzdělávací činnosti je řádně vedena. Není dodržován § 9 odst. (2) vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů (pětiminutové přestávky mezi vyučovacími hodinami).

V činnosti školy jsou jako poradní orgány využívány schůzky vedení školy (ředitel, zástupkyně ředitele, vedoucí vychovatelka, výchovná poradkyně, školník), provozní porady a pedagogické rady. Metodická sdružení a předmětové komise nejsou ustanoveny .

Zápisy z porad byly při inspekci předloženy.

Způsob předávání informací žákům a pracovníkům školy je účinný. S nejdůležitějšími informacemi jsou seznámeni bezprostředně, jsou využívány nástěnky a školní rozhlas.

Rodiče jsou o prospěchu a chování svých dětí informováni pomocí žákovských knížek. Při škole je ustanoveno SRPŠ, je zvolena Rada SRPŠ, jsou konány třídní schůzky rodičů , konzultace rodičů (2x ročně). Každý čtvrtek v odpoledních hodinách je konzultační den pro rodiče. Spolupráce školy a rodičů je na velmi dobré úrovni.

Lipenské listy pravidelně informují veřejnost o činnostech školy v rubrice Okénko ZŠ.

Rozhodnutí vydaná ředitelem školy jsou jednoznačná, konkrétní a adresná.

Česká školní inspekce hodnotí organizování jako dobré.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení školy se snaží vytvářet optimální podmínky pro uplatňování iniciativy a tvořivosti svých pracovníků. Je vytvořen systém morální a hmotné stimulace. Pracovníci školy jsou seznámeni s kritérii hodnocení pro stanovení osobních příplatků a mimořádných odměn. Kritéria jsou v praxi uplatňována.

V rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků je vedením školy upřednostňováno zvyšování a doplňování pedagogické a odborné způsobilosti. Podle zájmu pedagogů je využíváno nabídek vzdělávacích akcí pořádaných různými vzdělávacími institucemi, např. Službou škole Havl. Brod., PPP, Pedagogickým centrem Hradec Králové aj.

Převážná část pedagogických pracovníků využívá k samostudiu odborných časopisů, zejména Moderní vyučování, Komenský, Pedagogika, Speciální pedagogika, Školní sport aj. Obdobně je tomu i se studiem odborných knih, které jsou volně přístupné ve školní studovně a ve sborovně. V minulém školním roce bylo zakoupeno 56 ks knih odborných a 138 ks knih do žákovské knihovny.

Vedení školy určilo zkušené pedagogy, kteří mají poskytovat začínajícím učitelům metodickou pomoc.

Sebehodnocení práce školy se uskutečňuje např. rozbořením výsledků zpětnovazebních nástrojů

(Kalibro, vlastních testů, čtvrtletních písemných prací). Dalšími sebeevaluačními nástroji jsou úspěchy žáků v různých soutěžích

Česká školní inspekce hodnotí vedení a motivování pracovníků jako vynikající.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnosti uvnitř školy jsou v kompetenci ředitele a zástupkyně ředitele. Jejich pravomoci v oblasti kontroly jsou rozděleny. Největší pozornost je věnována kontrole výchovně vzdělávací činnosti začínajících učitelů. S výsledky kontrolních činností jsou pedagogičtí pracovníci seznamováni na provozních poradách a pedagogických radách. Ze závěrů hospitačních činností nevyplývá jasné opatření, která by důsledně vedla ke změně realizace tzv. tradičního vyučování u některých vyučujících, což je v rozporu s úkoly pedagogů uvedených v plánu školy - využívat motivující metody vyučování.

Velmi dobrá kvalita práce některých pedagogů a jejich pracovní nasazení se projevuje především ve výsledcích práce v mimoškolní oblasti. Zdrojem evaluace výsledků učení žáků jsou testy Kalibro, jejichž výsledky jsou uveřejněny i ve výroční zprávě.

Hospodaření a provoz školy kontroluje ředitel v úzké spolupráci se ŠÚ v Havl. Brodě a s Obecním úřadem v Lípě, který má velkou zásluhu o materiální rozvoj školy.

ČŠI hodnotí kontrolní mechanismy jako velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Na základě analýzy sledovaných jevů je kvalita řízení hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Školní družina a školní klub

Ve škole je zřízena školní družina, do které je přihlášeno 25 dětí. Školní klub pracuje ve škole 2. rokem. Podmínky pro práci ve ŠD jsou velmi dobré. Družina má samostatnou místnost v mateřské škole, klub pracuje v prostorách školy. Činnost družiny i klubu je zaměřena především na zájmovou činnost. Pro práci ve školní družině i ve školním klubu mají děti dostatek pomůcek.

Vychovatelky mají sestavený celoroční plán činnosti, je rozpracováván do měsíčních plánů práce.

Školní družina a školní klub vedou povinnou dokumentaci v předepsaném rozsahu.

Česká školní inspekce hodnotí celkovou úroveň školní družiny a školního klubu jako velmi dobrou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- povinná dokumentace školy dle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb. o soustavě základních, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů,
- Výroční zpráva ZŠ Lípa za školní rok 1998-99.

- Dlouhodobé záměry rozvoje ZŠ Lípa,
- Plán práce ZŠ Lípa na školní rok 1999-2000.
- podkladová inspekční dokumentace,
- tématické plány jednotlivých předmětů,
- inspekční hospitační záznamy,
- čtvrtletní práce z českého jazyka a matematiky,
- seznam zájmových kroužků,
- seznam žáků se specifickými poruchami učení.

ZÁVĚR

1. Velmi dobré materiální podmínky pro výchovně vzdělávací činnost.
2. Personální podmínky se od konání poslední inspekce v roce 1997 zlepšily. Ve škole je celkem vyučováno 284 hodin, z toho 186 s pedagogickou a odbornou způsobilostí.
3. Kvalita vzdělávání byla sledována v českém jazyce, v cizích jazycích, matematice, fyzice, chemii a zeměpise. Většina sledovaných vyučovacích hodin byla hodnocena jako velmi dobrá s převažujícími pozitivy.
4. Řízení školy hodnotí ČŠI jako velmi dobré, v oblasti vedení a motivování pracovníků jako vynikající.
5. Při inspekci nebylo zjištěno neefektivní vynakládání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich čerpání.

Česká školní inspekce hodnotí Základní školu Lípa jako velmi dobrou.

Doporučení inspekce k další činnosti školy

- při vyučování aktivně začlenit žáky do vyučovacího procesu, využívat diferencované postupy na základě individuálních schopností žáků,
- založit metodická sdružení a předmětové komise ,
- pokračovat v zájmové činnosti a mimoškolních aktivitách žáků.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Vladimír Janeček
Členka týmu	Hana Štefánková

V Havlíčkově Brodě dne 17. dubna 2000

Datum a podpis ředitele(ky) školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: ...19. dubna 2000

Razítko

PaedDr. Antonín Gerža, v. r.

.....
Podpis ředitele(ky)

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. Jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Havl. Brod	2000-04-26	66/2000
Zřizovatel Obec Lípa	2000-04-26	67/2000

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nepodány